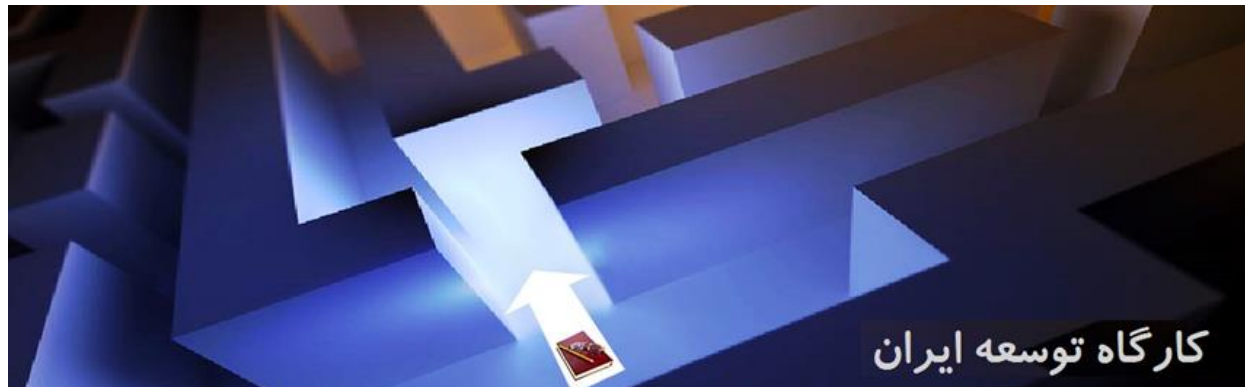

مجموعه گزارش‌های «مناطق نمونه توسعه‌ای» - شماره ۱۶

نگاهی اجمالی به
مدیریت شهری
امیرکلا

گزارش نهایی گزارش پاورپوینت متن

نام کارگروه: کارگاه توسعه ایران

مدیر: سعید غلامی نتاج امیری

تاریخ تدوین: زمستان ۱۳۹۳

گردآوری و تدوین: سمیه جوانمردی

مدیر کارگروه تخصصی مدیریت شهری: محمد حاجی اسماعیلی

اعضاء کارگروه تخصصی (به ترتیب الفبا):

خانم ها: غزال روح الهی

آقایان: محمد حاجی اسماعیلی، ببرز بازوبندی، سعید غلامی نتاج، محمود فرهادی نیا، علی قائمی، مرتضی حسین زاده کاسمانی

عنوان: نگاهی اجمالی به مدیریت شهری امیرکلا

عنوان فرعی: مجموعه گزارش های مناطق نمونه توسعه ای - شماره ۱۶

چکیده:

کارگروه تخصصی مدیریت شهری یکی از کارگروه های تخصصی کارگاه توسعه ایران - امیرکلا است که با محوریت مباحث مرتبط با موضوع مدیریت شهری در شهر امیرکلا و با مشارکت شهروندان علاقه مند و بخشی از مدیران سابق و کنونی شهر امیرکلا در شهرداری و شورای شهر، در زمستان ۱۳۹۳ تشکیل شد. با مشارکت تعدادی از اعضای کارگروه سلسله جلساتی در محیط مجازی (وایبر) برگزار شد. مبتنی بر مذاکرات و مباحث طرح شده در ۳ جلسه، گزارش حاضر در سرفصل های زیر تدوین شده است:

۱. معرفی شهر امیرکلا
۲. نهادهای رسمی متولی مدیریت شهری در امیرکلا
۳. وضعیت موجود خدمات شهری امیرکلا
۴. وضعیت برخی شاخص های مدیریت شهری امیرکلا
۵. شناسایی مسائل و چالش های مدیریت شهری امیرکلا
۶. راهکارهای ارتقای مدیریت شهری امیرکلا

متن گزارش:

مجموعه گزارش‌های «مناطق نمونه توسعه‌ای» - شماره ۱۶

نگاهی اجمالی به مدیریت شهری امیرکلا

۱. معرفی شهر امیرکلا

۱.۱. موقعیت جغرافیایی

شهر امیرکلا از نظر موقعیت جغرافیایی بین ۳۴ درجه و ۳۰ دقیقه الی ۳۸ درجه و ۳۰ دقیقه عرض شمالی و بین ۳۵ درجه الی ۴۳ درجه طول شرقی قرار گرفته است که از شمال به شهرستان بابلسر، از شرق به روستای مقری کلا از بخش کله‌بست شهرستان بابلسر، از غرب به بخش مرکزی از شهرستان بابل و از جنوب به شهر بابل محدود می‌شود. ارتفاع شهر امیرکلا از سطح دریا بین ۲۰ الی ۲۵ می‌باشد و شیب کلی امیرکلا از جنوب به شمال است و لازم به ذکر است که عمق آب‌های زیرزمینی در شهر بالا می‌باشد. از لحاظ بارندگی حوزه نفوذ شهر امیرکلا بین منحنی باران ۵۰۰ الی ۷۵۰ میلیمتر قرار گرفته و یکی از پرباران‌ترین مناطق کشور محسوب می‌گردد و درجه رطوبت هوا در شهر امیرکلا از شرق به سمت غرب کاهش می‌یابد.

وسعت امیرکلا تا قبل از سال ۹۰ حدود ۸/۲ کیلومتر مربع بوده و با اضافه شدن ۵/۳ کیلومتر مربع حریم، وسعت آن به ۱۳/۵ کیلومتر مربع افزایش یافته است. محدوده افزایش یافته شامل شهرک پردیس، عباس آباد، بندر کلا و قسمتی از شهاب‌الدین کلا می‌باشد. رودخانه بابل‌رود در قسمت غرب امیرکلا واقع شده است که از کوه‌های البرز سرچشمه گرفته و پس از طی مسیر از شهر بابل وارد شهر امیرکلا شده و از قسمت کنار غربی شهر عبور کرده و به دریای خزر می‌ریزد.

۱.۲. جمعیت

جمعیت امیرکلا به تفکیک جنس در سال‌های مختلف به شرح زیر می‌باشد:

سال	زن	مرد	کل
۱۳۶۵	۴۹/۵	۵۰/۵	۱۸۲۹۵
۱۳۷۵	۵۰/۱	۴۹/۹	۲۱۲۸۰
۱۳۸۵	۴۹/۷	۵۰/۳	۲۵۲۹۱
۱۳۹۰	۴۹/۸	۵۰/۲	۲۸۰۸۶

ساختار شغلی در شهر امیرکلا ۱۳۹۰

شاغلان کارکن مستقل	3929
شاغلان مزدو حقوق بگیر بخش خصوصی	2396
شاغلان مزدو حقوق بگیر بخش عمومی	1641
شاغلان کارفرما	311
شاغلان اظهار نشده	214
شاغلان کارکن فامیلی بدون مزد	121
شاغلان مزدو حقوق بگیر بخش تعاونی	11

نرخ رشد جمعیت امیرکلا در فاصله سال های ۱۳۷۵-۱۳۶۵، ۰/۰۱۷۴ می باشد. با این نرخ رشد می توان پیش بینی کرد جمعیت امیرکلا در سرشماری سال ۱۳۹۵ به ۳۰۰۴۵ نفر خواهد رسید. البته در برخی منابع از جمله سایت شهرداری امیرکلا، بدون ذکر سال مورد نظر، جمعیت امیرکلا ۳۵۰۰۰ نفر ذکر شده است که لازم است در این خصوص تحقیق بیشتری انجام شود.

وضعیت ترکیب شغلی شهر امیرکلا بر اساس نتایج سرشماری سال ۱۳۹۰

شاغلان در عمده فروشی، خرده فروشی، تعمیر وسایل نقلیه موتوری و موتورسیکلت	۱۵۵۱
شاغلان در صنعتی (ساخت)	۱۳۶۳
شاغلان در حمل و نقل و انبارداری	۹۵۶
شاغلان در ساختمان	۸۵۰
شاغلان در کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۷۵۱
شاغلان در آموزش	۶۶۳
شاغلان در اداره عمومی و دفاع، تامین اجتماعی اجباری	۴۹۹
شاغلان در سلامت انسان و مددکاری اجتماعی	۳۱۱
شاغلان در گروه مالی و بیمه	۲۶۳
شاغلان در سایر فعالیت های خدمات	۲۵۳
شاغلان اظهار نشده	۲۱۴
شاغلان در ارتباطات و اطلاعات	۱۰۸
شاغلان در فعالیت های حرفه ای، علمی و فنی	۱۰۵
شاغلان فعالیت های خدماتی مربوط به تامین جا و غذا	۸۱
شاغلان در املاک و مستغلات	۶۱
شاغلان در تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۴۰
شاغلان در آب رسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت های تصفیه	۳۹
شاغلان در اداری و خدمات پشتیبانی	۳۶
شاغلان در هنر و سرگرمی	۳۶
شاغلان در فعالیت های خانوارها به عنوان کارفرما	۱۳
شاغلان در استخراج معدن	۹
شاغلان در کشت و صنعت	۷
شاغلان در سازمانها و هیئت های بیرون مرزی	۰

۲. نهادهای رسمی متولی مدیریت شهری در امیرکلا

۲,۱. شهرداری امیرکلا

در سال ۱۳۳۲ شهرداری در شهر امیرکلا تأسیس گردید و تعداد شهرداران این شهر از ابتدای تأسیس تا اکنون ۱۶ نفر بوده‌اند. درجه شهرداری امیرکلا هفت (۷) است و با شهرستان‌های نور، محمودآباد، جویبار و .... هم‌درجه است. در ساختار فعلی شهر امیرکلا، شهرداری نقش **متولی توسعه** را برعهده دارد چراکه دستگاه‌ها دولتی یا حضور چندانی ندارد و اگر حضور دارند بیشتر به ارایه خدمات جاری مشغولند؛ لذا مدیریت شهری به مثابه مدیریت روند توسعه در امیرکلا قابل تلقی است.

شهرداری امیرکلا متشکل از دو معاونت فنی، مالی و اداری و بیست و یک واحد به شرح زیر می باشد:

- حراست	- خدمات شهری
- طرح تفضیلی	- فضای سبز
- رایانه	- عمرانی
- سد معبر و بازرسی شهری	- ساختمانی
- تاکسیرانی	- مالی
- روابط عمومی	- درآمد
- فنی و اداری	- امورصنفی
- کمیسیون ماده صد	- نوسازی
- شهروندی و مشارکت اجتماعی	- اداری
- حمل و نقل موتوری	- دبیرخانه
	- حقوقی

۲,۲. شورای اسلامی شهر امیرکلا

از سال ۱۳۷۷ تاکنون چهار دوره انتخابات شهر و روستا برگزار شده و دوره های زیر تشکیل یافته است:

دوره اول: ۱۳۷۷ تا ۱۳۸۱ هجری خورشیدی

دوره دوم: ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۵ هجری خورشیدی

دوره سوم: ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۲ هجری خورشیدی

دوره چهارم: ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۶ هجری خورشیدی (دوره کنونی)

شورای اسلامی شهر امیرکلا در سال ۱۳۷۸ آغاز به کار کرده است و متشکل از رئیس شورا، نائب رئیس، منشی، خزانه‌دار، سخنگو و دو عضو می‌باشد. برخی از فعالیت‌های این شورا در قالب کمیسیون فرهنگی، کمیسیون بانوان و کمیسیون ورزش و جوانان به انجام می‌رسد.

۳. وضعیت موجود خدمات شهری امیرکلا

۳.۱. خدمات آموزشی

تعداد	مراکز آموزشی
۳ (۱ مورد در حال ساخت)	دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی
۲	آموزشگاه‌های زبان
۱	آموزشگاه‌های کامپیوتر
۱	آموزشگاه‌های کنکور
۴	مدارس متوسطه
۵	مدارس راهنمایی
۶	مدارس ابتدایی
۲	مهد کودک
۱	مراکز آموزش راهنمایی و رانندگی
-	مراکز سوادآموزی

ماخذ: سایت شهرداری امیرکلا

۳.۲. خدمات بهداشتی و درمانی

تعداد	مراکز بهداشتی
۴	داروخانه
۲	آزمایشگاه
۱	درمانگاه
۳	بیمارستان
۱	بهداری
۱	مرکز اورژانس

۱	مرکز مربوط به بیماری های خاص
۱	آسایشگاهها

ماخذ: سایت شهرداری امیرکلا

۳,۳. خدمات اقتصادی

تعداد	مراکز اقتصادی
۱۰	بانک ها
۴	موسسات مالی و اعتباری
۲	بازارها و بازارچه ها
۰	نمایندگی شرکت های بزرگ
۰	صرافی ها
۰	پاساژها و مراکز خرید

ماخذ: سایت شهرداری امیرکلا

۳,۴. خدمات فرهنگی و هنری

تعداد	مراکز فرهنگی و هنری
۲ (۱ مورد در حال ساخت)	کتابخانه ها
۰	فرهنگسرا
۰	سینما
۰	تئاتر

ماخذ: سایت شهرداری امیرکلا

۳,۵. خدمات تفریحی

تعداد	مراکز تفریحی و سرگرمی
۲	پارک و بوستان
۱	استخر و سونا
۱ دولتی + ۲ خصوصی	باشگاه ورزشی

ماخذ: سایت شهرداری امیرکلا

۳,۶. خدمات حمل و نقل

تعداد	حمل و نقل
۳	جایگاه‌های سوخت (بنزین و گاز)
-	پایانه ها و حمل و نقل برون شهری
✓	حمل و نقل درون شهری

ماخذ: سایت شهرداری امیرکلا

۳,۷. خدمات مذهبی

تعداد	مراکز مذهبی
۱۷	مساجد
۱۳	اماکن متبرکه (آرامستان‌ها)
۳۴	تکیه‌ها و حسینیه‌ها

ماخذ: سایت شهرداری امیرکلا

۳,۸. خدمات قضایی و حقوقی

تعداد	مراکز قضایی و حقوقی
۰	دادسراها و دادگاه‌ها
۰	دفتر وکالت
۳	دفتر خانه‌ها (اسناد و احوال)
۲	کلانتری‌ها
۱	دفاتر پلیس +۱۰

ماخذ: سایت شهرداری امیرکلا

۳,۹. خدمات گردشگری

تعداد	مراکز خدمات گردشگری
۲	هتل‌ها
۰	مسافر خانه‌ها
۱۵	رستوران‌ها و سفره خانه‌ها

ماخذ: سایت شهرداری امیرکلا

۳,۱۰. خدمات دولتی

وضعیت	عنوان
☒	بخشداری
☒	ستاد نماز جمعه
☒	اداره ترویج کشاورزی
☒	مرکز معاینه فنی خودرو
☒	اداره مخابرات
☒	اداره گاز
☒	فنی حرفه ای
☒	دفتر نظام مهندسی
☒	تامین اجتماعی
☒	اداره اصناف
☒	اداره دارائی
☒	اداره برق
☒	اداره تربیت بدنی
☒	کتابخانه عمومی
☒	اداره پست
☒	شورای شهر
☒	شهرداری
☒	شورای حل اختلاف
☒	اداره آب و فاضلاب
☒	اتحادیه اصناف
☒	دادگستری
☒	آموزش و پرورش
☒	فرهنگ و ارشاد اسلامی
☒	میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
☒	اداره صنعت، معدن و تجارت
☒	اداره کار و تعاون

۳,۱۱. سازمان‌های مردم‌نهاد NGO

قلمرو فعالیت	عنوان
امور زیرساختی توسعه	کانون توسعه پایدار امیرکلا (بنیاد امیر پازواری)
سلامت و تغذیه	انجمن پیشگیری و مهار دیابت امیرکلا
آسیب‌های اجتماعی	مؤسسه خیریه تبسم مه چهرگان

موسسه خیریه حضرت امیر (ع)	خیریه
انجمن مددکاری مهدیه امیرکلا	خیریه
آموزشگاه آزاد هنری آیدا	هنری
مهد کودک سرزمین شادی‌ها	کودکان
مرکز تحقیقات تالاسمی و ژنتیک امیرکلا	تحقیقات پزشکی
موسسه آموزش عالی علوم و فناوری آریان	آموزشی
باشگاه فرهنگی ورزشی وحدت امیرکلا	ورزشی
مرکز معلولین ایثارشفیخ زاده شهرامیرکلا	بهبودی
موسسه خیریه نوید سبز بیمارستان کودکان امیرکلا	سلامت
مرکز تحقیقات پیوند و سلول‌های بنیادی امیرکلا	تحقیقات پزشکی

۴. وضعیت برخی شاخص‌های مدیریت شهری در شهر امیرکلا:

- میزان گسترش خدمات دولت الکترونیک:
امیرکلا دارای پلیس + ۱۰، بست بانک و دو دفتر خدمات الکتونیک می‌باشد.
- وجود فضای مناسب و امکانات لازم برای اقامت موقت مسافران عبوری:
سرویس بهداشتی کافی و مناسب برای گردشگران وجود ندارد؛ در کمربندی که توریست گذر است دو سرویس بهداشتی دو و هشت چشمه وجود دارد و اکثر اوقات مسافرین به آتش‌نشانی هم مراجعه دارند چون در مسیر است.
- وضعیت فروشگاه‌های شهر شامل:
  ۱. مواد غذایی: عمدتاً از فروشگاه‌های داخل امیرکلا تامین می‌شود.
  ۲. پوشاک: در حال حاضر عمدتاً از شهرهای مجاور تامین می‌شود ولی تعدادی فروشگاه هم وجود دارند که عمدتاً تامین کننده پوشاک طبقات اقتصادی ضعیف‌تر جامعه هستند.
  ۳. تجهیزات منزل: وضعیتی مشابه پوشاک دارد.
- وضعیت نصب علائم راهنمایی و رانندگی:
وضعیت نصب علائم راهنمایی و رانندگی در شهر و کمربندی خوب است اما با درآمد حاصل از جریمه‌ها می‌تواند بهبود یابد.
- میزان فضای سبز درون شهری:
میزان فضای سبز سرانه هر شهروند در امیرکلا حدود ۴ متر مربع است. در سال‌های قبل در پارک شهرداری ورزش صبحگاهی با اهدا لباس ورزشی و اردوی خانوادگی انجام می‌شد که در آن زمان با استقبال خوبی روبرو می‌شد.

- **مرمت پیاده روها و آسفالت خیابان‌ها و کوچه‌ها:**
بیش از ۹۵ درصد کوچه‌های شهر آسفالت است. در دوره قبل نهضت پیاده‌رو سازی خیابان بیست متری شهید بهشتی، با بتن ریزی بوسیله نیروهای امانی انجام شد.
- **نام‌گذاری و کدگذاری تمامی خیابان‌ها و کوچه‌ها:**
اکثر جاهای شهر نام‌گذاری شده‌اند و فعلاً مشکلی بابت عدم نام‌گذاری ندارند مگر کوچه‌های جدید و تقاضاهایی که برای تغییر نام وجود دارد.
- **ایستگاه‌های آتش‌نشانی:**
در شهر امیرکلا یک ایستگاه آتش‌نشانی مستقر است که در آن سه شیف‌سه نفره با سه راننده ینکین و یک ماشین سنتی بنز ۱۹۲۲ و یک فوتون دو هزار لیتری، یک نیشان بیشتر و با نیروهای نسبتاً آموزش دیده در حال خدمات‌دهی هستند.
- **وضعیت گورستان‌های شهری:**
امیرکلا ۱۳ گورستان در مرکز شهر دارد که به‌صورت هیات‌امنایی اداره می‌شوند و لازم است به خارج شهر منتقل شوند.
- **ساز و کارهای تفکیک و تخلیه زباله شهری:**
جهت تفکیک زباله پیشتر با شرکتی قرارداد بسته شده بود که در ازای تحویل زباله‌های خشک، مواد شوینده یا مبلغ ریالی بدهد که در مدیریت جدید این کار جمع شد. تخلیه زباله با ماشین سنگین شهرداری در محل انجیل سی بابل به‌مانند دیگر شهرداری‌ها انجام می‌شود. میزان تولید زباله در امیرکلا حدود سی (۳۰) تن در روز است.
- **وضعیت کانال‌های فاضلاب و مسیل‌ها:**
ساماندهی و اصلاح شبکه جمع‌آوری آب‌های سطحی با عقد قرارداد با مشاور توانمندی که شرکت مه‌اب قدس یکی از همکاران آن شرکت خواهد بود صورت پذیرفته است. شهرداری در پی تهیه نقشه جامع جهت رفع معضل آب‌گرفتگی محلات و خیابان‌ها است که مطالعات آن انجام شده است.
به منظور ترسیم تصویر شفاف‌تر و مناسب‌تر از وضعیت شاخص‌های کارایی مدیریت شهری در امیرکلا لازم است اطلاعاتی در سرفصل‌های زیر نیز گردآوری گردد.
- **وضعیت استقرار کارگران فصلی یا روز مزد:**
- **وضعیت کسبه دستفروش:**
- **هماهنگی سازمان‌ها در ایجاد و یا مرمت شبکه‌های آب و برق و گاز:**
- **مبلمان شهری و زیبا سازی فضای عمومی:**

- نقش روابط عمومی سازمان‌ها در تعامل با مردم: -
- طرح‌های مدیریت بحران شهری، آماده سازی سازمان‌ها و عناصر ذی ربط در زمان بحران: -
- مدیریت تکدی‌گری: -
- رضایت مردم از خدمات سازمان‌های دولتی: -

۵. شناسایی مسائل و چالش‌های مدیریت شهری امیرکلا:

۵,۱. معیار شناسایی مسائل شهری:

■ خواسته‌های قانونی و مشروع مردم شهر و انتظارات مشترک مردم از نظام مدیریت شهری؛ اگر از دید شهروندان نگاه کنیم، میزان رضایت مردم نسبت به آسفالت خیابان‌ها، وضعیت پیاده روها، مسیر جوب‌ها، تخلیه زباله‌ها، بازیافت زباله‌ها، سرویس‌های بهداشتی عمومی، مبلمان شهری، اماکن فرهنگی، تفریحی و ورزشی، فضای سبز، چگونگی برخورد کارمندان شهرداری با ارباب رجوع؛ کانون‌های شناسایی مسائل مدیریت شهری هستند.

■ مسائل مرتبط با توسعه پایدار امیرکلا

برای ارزیابی میزان موفقیت مدیریت شهری به طور کلی دو دسته معیار می‌توان تعریف کرد: دسته اول؛ معیارهایی هستند که بر گرفته از مأموریت و شرح وظایف سازمان‌ها یا نهادهای ذیربط مانند؛ شهرداری، شورای شهر و... هستند. از منظر معیارهای دسته اول باید به این پرسش پاسخ داد که ارزیابی عملکرد توسعه مدیریت شهری در امیرکلا در یک دوره زمانی مشخص تا چه میزان مأموریت و وظایف قانونی و برنامه‌های مصوب آنان را پوشش داده است و همکاری مراجع ذیربط چگونه است؟ دسته دوم؛ معیارهایی هستند که از مطالبات و انتظارات مردم شهر و گردشگران استخراج می‌شوند. این دو دسته معیار قابل جمع نیز هستند. مقایسه شرایط موجود با این معیارها امکان شناسایی مسائل و چالش‌های مدیریت شهری را نمایان خواهند ساخت. البته باید در نظر داشت که غالباً گزارشات عملکرد سازمان‌ها و نهادهای رسمی کشور با معضل عدم شفاف‌سازی مواجه هستند. در برخی موارد مغالطه‌های آماری برای عوام‌فریبی بسیار تأسف‌آور است. کلیه شاخص‌هایی که اطلاعات آن آرایه شد و شاخص‌های آرایه نشده یا مغفول مانده نیازمند ثبت و ضبط دقیق و مقایسه آن با استانداردهای موجود است.

۵,۲. مهمترین مسائل مدیریت شهری امیرکلا:

برخی از مهمترین مسائل و چالش‌های مدیریت شهری امیرکلا که در سه جلسه هم‌اندیشی شهروندان و مسولان شهری و کارشناسان امر، استخراج شده است به شرح زیر می‌باشند:

- ۱) نامتناسب بودن منابع مالی با طرح‌های توسعه شهری
- ۲) ناهماهنگی سایر مسئولان شهری در مدیریت یکپارچه توسعه شهری
- ۳) ضعف قوانین و مقررات مرتبط با مدیریت شهری که در مغایرت با مدیریت منسجم است.
- ۴) فقدان برنامه جامع مدیریت شهری که با ذی‌نفعان هماهنگ شده باشد.
- ۵) فقر کار پژوهشی و کارشناسی لازم در تدوین طرح تفصیلی سال ۸۴ شهرداری امیرکلا؛
امیرکلا دارای یک طرح تفصیلی است که در سال ۸۴ جهت اجرا به شهرداری ابلاغ شد. هنوز شاهد این هستیم که برای اجرا شهرداری با مغایرت‌های اساسی مواجهه هست و هر ۱۵ روز یا هر ماه جهت تعیین تکلیف در کمیسیون ماده پنج حضور دارد این نشان‌دهنده این است که طراحان خوب روی این طرح کار نکردند البته این نقص فقط مربوط به امیرکلا نمی‌شود بلکه شهرهای دیگر نیز با این معضل روبرو هستند. ناموفق بودن طرح تفصیلی شهر، به علت بومی نبودن مشاوران، مشکلاتی را به دنبال داشته است. از جمله ایجاد بلوار ساحلی که باعث آزادسازی حدود یک کیلومتر طول به عرض حدود ۵۰ متر، در خیابان امام ۲۴ متری شد که تا حدودی توانستیم مشکلات رو کم کنیم. در طرح تفصیلی ۳۵ متری بود که با اجرایی شدن آن، مشکلات فراوانی از نظر اقتصادی و بیکاری ایجاد می‌کرد.
- ۶) وجود نگرش‌های یکسویه نگر و برداشت‌های غیرکارشناسانه در سطح مدیران در برخورد با طرح‌های توسعه شهری که موجب به بی‌راهه رفتن طرح و در نهایت توسعه ناموزن شهر می‌شود.
- ۷) تاثیرگذاری منفی ساختار سنتی و نامناسب سیاست و قدرت در شهر امیرکلا که در همه حوزه‌ها و از جمله مدیریت شهری مشهود است. از جمله فشارها و زیاده‌خواهی افرادی که شهر و شهروندان را وام‌دار خود می‌دانند و در همه زمینه‌ها مداخله کرده و برای تامین منافع گروه اقلیت ولی پرنفوذ خود، از موضع قدرت با مدیران شهری برخورد می‌کنند.
- ۸) نبود شناسنامه سیاسی شهر از جمله فقدان نهاد بخشداری که علیرغم مصوبه هیات دولت و پیگیری‌های انجام شده، ایجاد بخشداری در امیرکلا بدلیل سیاسی-فنی هنوز انجام نشده است. در صورتی که کیاکلا با ده هزار نفر جمعیت شهرستان شده است.
- ۹) یکی از خواسته‌های مردم نبود امکانات بهداشتی و درمانی مناسب است که با توجه به سرانه درمانی پایین امیرکلا، این بخش مغفول مانده است و بدلیل دور بودن امکانات بهداشتی و ترافیک سنگین در بابل از نبود امکانات بهداشتی رنج می‌برند.
- ۱۰) نبود سازمان متولی فرهنگ در امیرکلا؛ در شهر امیرکلا متولی فرهنگی نداریم مثل سازمان تبلیغات یا ارشاد اسلامی و همه نگاه‌ها به سمت شهرداری است.

- ۱۱) امکانات فرهنگی، هنری، ورزشی و تفریحی، متناسب با نیاز مردم نیست؛ امکانات ورزشی با توجه به جمعیت در حال رشد شهر جوابگو نیست. زمانی امیرکلا حرف اول و دوم کشتی استان را می‌زد و چند مدال‌آور مهم را مثل آقای رفتنی، چراغی‌ها و ... را هم داشتیم. در خصوص کشتی، تیم خونه به خونه سرمایه‌گذارش امیرکلایی است اما به دلایلی در بابل سرمایه‌گذاری می‌کنند.
- ۱۲) کمبود سرانه فضای سبز در شهر: البته با توجه به جغرافیای طبیعی و سرسبز شهر امیرکلا و آمارهای ارائه شده از فضای سبز، کمبود خیلی جدی فضای سبز (در مقایسه با استانداردهای شهری) در چنین شهری نمی‌تواند یک مسأله راهبردی در مدیریت توسعه شهری باشد اما نیل به استانداردها را باید مدنظر داشت.

۶. راهکارهای ارتقای مدیریت شهری امیرکلا

- ۱) تهیه طرح جامع جدید شهر امیرکلا بر مبنای طرح تفصیلی شهر که افق آن تا سال ۹۴ است.
- ۲) اجرایی شدن ماده ۱۳۶ برنامه سوم در آینده جهت تحقق مدیریت یکپارچه شهری
- ۳) ضرورت استفاده از شورای شهر امیرکلا به مثابه یک ظرفیت قانونی و دمکراتیک برای توسعه شهری
- ۴) تأمین منابع مالی جهت اجرای برنامه‌های توسعه شهری امیرکلا یکی از مسائل راهبردی است که در صورت انجام بررسی‌های کارشناسی می‌توان منابع مالی جدیدی را پای کار آورد.
- ۵) وضعیت جذب سرمایه‌گذاری با رفع موانع از زمین‌های معرفی شده در مسیر کمربندی شهر و با تعیین کاربری‌های تجاری آن می‌تواند مجدداً در دستور کار شهرداری قرار گیرد.
- ۶) قابلیت‌های آتش‌نشانی با توجه به استانداردهای حرفه‌ای در این شاخه، ارزیابی و نسبت به ارتقاء کارآیی آن اقدام گردد.
- ۷) طرح جامعی همراه با برنامه تفصیلی و فاز بندی شده جهت انتقال گورستان‌های شهر امیرکلا به خارج از آن تهیه و پس از تصویب و تخصیص منابع در دستور کار مدیریت شهری قرار گیرد.

۸) طرح تعریض حاشیه رودخانه بابلرود و بهره‌برداری سریع‌تر از ظرفیت‌های آن با شناسایی و رفع موانع آن می‌تواند مورد توجه جدی قرار گیرد.

۹) با ایجاد گروه‌های کاری مشترک بین کارشناسان ذی‌ربط در شهرداری و دستداران، فرهنگ و هنر و ورزش می‌توان راه‌حلهایی را برای توسعه امور شهر شناسایی کرد و با تامین منابع مالی و جلب حمایت مردم، چند گام به پیش رفت. مردم هر شهر غالباً به ورزشکاران، هنرمندان و اهل فرهنگ و ادب احترام می‌گذارند، جلب همکاری افراد برجسته ورزشی، هنری و فرهنگی پتانسیل زیادی برای افزایش امکانات در این امور دارد. شهرداری باید به جلب همکاری آنها توجه ویژه داشته باشد. همه مسائل را نباید سلسله مراتبی و دستوری از بالا حل کرد، باید برای حضور پررنگ مردم فضا را باز کرد.

۱۰) لازم است مسئولین محترم و دلسوز و کارشناسان مجرب در بخش مدیریت شهری، چگونگی ملحوظ نظر قرار گرفتن خواسته‌های مشروع شهروندان در برنامه توسعه شهری فعلی (و یا ضرورت توجه به آنها در تدوین طرح جامع توسعه شهری بعدی)، را از طریق برگزاری دوره‌ای نشست‌های صمیمانه بین مردم و مسئولین و در قالب پرسش و پاسخ عمومی، مورد بررسی قرار دهند.

مؤسسه اندیشه و پژوهش طرح هزاره پاسارگاد (اندیشگاه طه) در سال ۱۳۹۳ به منظور ۱- کمک به تحقق اهداف و اجرای اثربخش برنامه‌های توسعه‌ای کشور، ۲- نزدیک‌سازی حوزه‌های نظری و اجرایی توسعه به یکدیگر، ۳- ترسیم و پیاده‌سازی الگوها و نمونه‌های موفق توسعه و تلاش برای ترویج آنها، ۴- جلب مشارکت و همراه‌سازی مردم در پیشبرد برنامه‌های توسعه‌ای و ۵- حمایت و تقویت بازیگران توسعه‌خواه و پیشران توسعه، مبادرت به راه‌اندازی کارگاه توسعه ایران نموده و در این راستا دو منطقه نمونه توسعه‌ای، «شهرامیرکلا» در استان مازندران و «روستای سفلی» در استان فارس را جهت مطالعه موردی و اقدام عملی، انتخاب کرده تا نتایج مطالعات نظری توسعه را در این مناطق به بوته آزمون گذاشته و به منظور بسط دانش توسعه، چالش‌ها و مسائل آنها را استخراج و به حوزه‌های نظری ارجاع دهد.

در صورت تمایل به همکاری با کارگاه توسعه ایران، لطفاً با آدرس پست الکترونیکی زیر مکاتبه و سوابق علمی - اجرایی مرتبط خود را ارسال نمایید:

<http://www.iranvision1404.com/>

kargahe.amaliye.tosee@gmail.com

به امید سربلندی و آبادانی ایران